

2021

Rapport om samfunds- ansvar

Indhold

Rundt om DLR	4
Ansvarlig långiver	12
Bæredygtig finansiering	20
Klima og miljø	29
Ansvarlig arbejdsgiver	32
Forretningsetik	40
ESG-nøgletal og -rating	47
Politikker	50

Denne rapport om samfundsansvar udgør også den lovpligtige redegørelse for samfundsansvar 2021. DLRs årsrapport for 2021 indeholder en henvisning til rapporten om samfundsansvar, som vedrører regnskabsperioden 1. januar til 31. december 2021. Rapporten om samfundsansvar er udarbejdet under hensyntagen til bestemmelserne i § 135 i Regnskabsbekendtgørelsen (bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.) og skal ses i samspil med DLRs CSR-politik, som årligt gennemgås og godkendes af DLRs bestyrelse. Seneste version af politiken blev godkendt af bestyrelsen den 28. oktober 2021 og kan hentes på dlr.dk.

Jens Kr. A. Møller, adm. direktør
Pernille Lohmann, direktør

Forord af direktionen

Vi ønsker, at DLR skal gøre en forskel. Som realkreditinstitut er et helt centralt mål for DLR derfor at tage en betydelig rolle i realkreditfinansieringen af den grønne omstilling og et mere bæredygtigt Danmark. Det er med DLRs långivning og i samarbejdet med de låneformidlende pengeinstitutter, vi kan bidrage direkte til den bæredygtige udvikling.

Fra januar 2021 har DLR derfor haft grønne lån som en del af den produktpallete, som vores samarbejdende pengeinstitutter kan tilbyde vores fælles kunder. Det er vigtigt, at alle, der ønsker at bidrage til et bedre klima og miljø med grønne investeringer, også får muligheden for grøn finansiering.

Men DLRs arbejde med bæredygtighed og samfundsansvar går langt bredere end de finansieringsmuligheder, vi tilbyder. Hver dag arbejder vi i DLR aktivt på at være ordentlige i alt, hvad vi gør, uanset om det gælder vores eget aftryk på klima og miljø, vores medarbejdere og vores mange interessenter eller i måden, vi driver forretning på.

Arbejdet med bæredygtighed er i konstant udvikling, og det er det også for os. I denne rapport om samfundsansvar giver vi et overblik over, hvor vi står ved indgangen til 2022. Vi lærer nyt hele tiden og vil løbende være så transparente som muligt om vores arbejde og tilgang.

Rundt om DLR

DLR Kredit (herefter DLR) har finansieret dansk landbrug siden 1960, hvor vi blev etableret som Dansk Landbrugs Realkreditfond. Vi har derfor en helt særlig indsigt i og tilknytning til dansk landbrug, som vi har finansieret i både medgang og modgang i 60 år.

I dag er vores forretning udvidet til også at dække finansiering af erhvervsejendomme i bred forstand. Det har vi gjort siden 2001, og realkreditfinansiering til byerhverv udgør en stadig større del af vores samlede udlån, som ved udgangen af 2021 fordelte sig med 52,7 pct. på landbrug, 41,6 pct. på byerhverv/andelsboliger mv. og 5,7 pct. på ejerbolig/boliglandbrug.

Vi tilstræber i alle henseender at drive en ansvarlig forretning i overensstemmelse med vores værdigrundlag og under hensyntagen til DLRs interessenter, der omfatter låntagere, obligationsinvestorer, aktionærer og låneformidlere, myndigheder, medarbejdere og det omkringværende samfund.

Forretningsmodel

Samarbejdsmodellen mellem DLR og de låneformidlende aktionærpengeinstitutter

DLRs finansiering af kundernes landbrugs- og erhvervsejendomme sker i samarbejde med 46 landsdækkende og lokale pengeinstitutter, der samtidig er DLRs ejere. Forretningsmodellen er baseret på et dagligt nært samspil med rådgivere hos DLRs låneformidlende aktionærpengeinstitutter med filialer i Danmark, på Færøerne og i Grønland. Aktionærpengeinstitutterne ejer aktier og holder kapital svarende til deres andel af udlånet i DLR.

De samarbejdende pengeinstitutter varetager rådgivningen af kunder om DLR-lån. De kender kundens økonomi og kan give den bedste individuelle rådgivning. Pengeinstituttet honoreres for rådgivning, formidling af lån, kundepleje og risikoafdækning ved garantistillelse for de formidlede lån. Garantikonceptet, der også omfatter tabsmodregning i provisioner, sikrer, at eventuelle tab hovedsageligt bæres af det pengeinstitut, der har formidlet lånet.

Udover at være en professionel sparringpartner for rådgivere i pengeinstitutterne er DLRs rolle at forestå værdiansættelse af ejendomme, kreditbehandling og udmåling af lån. DLRs udlån er fundet ved udstedelse og salg af obligationer, der er noteret på fondsbørsen i København (Nasdaq Copenhagen).

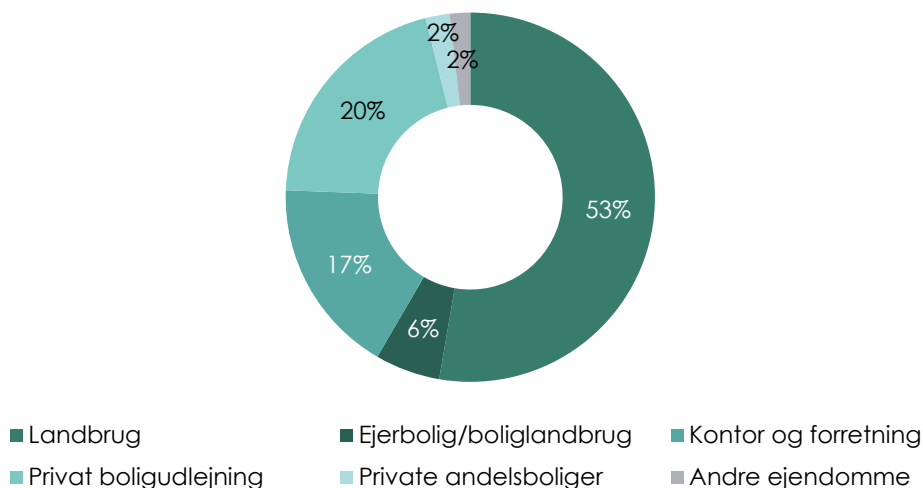
DLR forestår desuden administration og risikoovervågning af porteføljen af lån, og understøtter låneformidlerne med systemløsninger til samarbejdsprocessen - herunder rådgivning, ansøgning om lån, fastrenteaftaler, garantistillelse, udbetaling af lån, profilskifte, porteføljeoverblik mv.

Forretningsomfang og markedsandele

DLRs udlånsportefølje udgjorde 176,1 mia. kr. ved udgangen af 2021. Det samlede udlån fordeler sig med 52,7 pct. på landbrug, 41,6 pct. på erhverv og 5,7 pct. på ejerbolig/boliglandbrug.

Vi har de senere år haft fremgang i udlånet til både landbrug og byerhvervsejendomme. Udlånet til byerhvervsejendomme er vokset væsentligt hurtigere end landbrugsudlånet, hvilket har betydet at andelen af DLRs samlede udlånsvolumen til landbrug har været faldende. Ved udgangen af 2021 var 52,7 pct. af DLRs samlede udlån således til landbrug mod 55,0 pct. i 2020.

Fordeling af udlånsområder

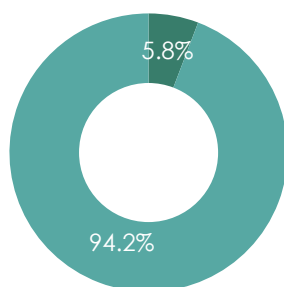
En væsentlig del af udlånsvæksten til erhverv kan tilskrives private boligudlejningsejendomme. Private boligudlejningsejendomme udgjorde således 43,6 pct. af DLRs udlånsvækst i 2021 og udlånet til boligudlejningsejendomme udgjorde ved udgangen af 2021 36,1 mia. kr. svarende til 20,5 pct. af hele udlånsporteføljen. Kontor- og forretningsejendomme udgjorde 21,9 pct. af udlånsvæksten i 2021, og lån til kontor- og forretningsejendomme var ultimo 2021 forøget til 30,3 mia. kr.

DLR havde ved udgangen af 2021 udlån til ejerbolig inkl. boliglandbrug for 10,0 mia. kr. Udlånet dækker primært boliglandbrug i Danmark og ejerboliger i Grønland og på Færøerne. Udlånsomfanget til ejerboliger og boliglandbrug er i løbet af 2021 steget med knap 1 mia. kr.

DLRs markedsandele

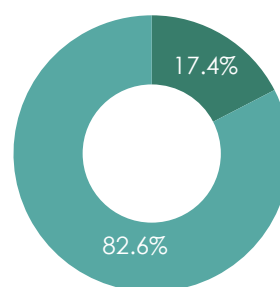
DLRs udlånsportefølje på 176,1 mia. kr. svarer til en markedsandel på 5,8 pct. af det samlede realkreditudlån hos de danske realkreditinstitutter.

**Markedsandel for
samlet realreditudlån**

■ DLR ■ Øvrige realreditinstitutter

**Markedsandel for
DLRs primære forretningsområder**

■ DLR ■ Øvrige realkreditinstitutter

Ser man udelukkende på DLRs primære forretningsområder, har DLR en markedsandel på 17,4 pct. Denne andel dækker over en markedsandel på 35,6 pct. for landbrug, 9,7 pct. for privat boligudlejning/andelsboliger og 11,3 pct. for kontor- og forretnings ejendomme. DLR har de senere år øget sine markedsandele inden for disse tre udlånsområder.

Nøgletal for 2021

888 mio. kr.

Resultat efter skat

176 mia. kr.

Udlånsportefølje

18,6

Kapitalprocent

46

Låneformidlende
pengeinstitutter

11,8 mia. kr.

Nettoudlån

36,6 mia. kr.

Bruttoudlån

240

Antal medarbejdere

AA

MSCI ESG-rating

DLRs rolle i samfundet

Lån i hele Danmark

Vi ønsker, at det skal være muligt at få finansieret sin landbrugs- eller erhvervsjendom uanset, hvor den ligger i landet – også i yderområder. Vi tilbyder derfor finansiering i hele Danmark og på Grønland og Færøerne. Det er et vigtigt samfundsansvar, vi er med til at løfte, og det er et ansvar, vi tager alvorligt.

Systemisk vigtigt finansielt institut

DLR har siden juni 2014 været udpeget som et systemisk vigtigt finansielt institut (SIFI) i Danmark. Ifølge seneste opgørelse fra Finanstilsynet, svarer DLRs balance til 7,8 pct. af Danmarks bruttonationalprodukt. DLR er som SIFI-institut bevidst om realkreditfinansieringens betydning for samfundet og opererer som ansvarlig virksomhed i overensstemmelse med både lovgivningens krav og vores forretningsmæssige målsætninger.

Blandt landets største skattebetalere

DLR har flere år i træk været på listen over de 100 største selskabsskatteydere i Danmark. I 2021 udgjorde DLRs skattebetalinger 250 mio. kr., mens skattebetalingerne i 2020 udgjorde 212 mio. kr.

Aktiv deltager i sektorsamarbejde

DLR er medlem af Finans Danmark og Realkreditrådet og deltager aktivt i en række udvalg under Finans Danmark. Derudover deltager vi i forskellige arbejdsgrupper og sektorsamarbejder med fokus på bæredygtighed, ESG-risici og standarder for CO₂-aftryk.

Socialt og fagligt ansvar

Røde Kors' Erhvervsklub

DLR er medlem af Røde Kors' Erhvervsklub, som bidrager til Røde Kors' vigtige indsats for mennesker i nød.

Red Barnet Erhvervsklub

Med erhvervsstøtte til Red Barnet bakker DLR op om arbejdet for børns rettigheder. Red Barnet kæmper for en verden, der respekterer børns rettigheder, og arbejder for at skabe bæredygtige forbedringer i børn og unges liv.

LandboUngdom

DLR støtter LandboUngdom, som arbejder for bedre vilkår inden for blandt andet transport, uddannelse og jobmuligheder på landet og i landdistrikterne. Det sker i en blanding af faglige og sociale, lærende og udviklende aktiviteter. LandboUngdoms opgave er at skabe aktivitet og udvikling, give unge en tro på fremtiden for den enkelte, for fællesskabet og for et liv på landet.

Danske Fødevare og Landbrugsjournalister

DLR samarbejder med Danske Fødevare og Landbrugsjournalister, som arbejder for at styrke medlemmernes viden om og interesse for fødevare- og landbrugsproduktion samt branchens betydning nationalt og internationalt.

Tænketanken Frej

DLR har tegnet støttemedlemsskab og er partner i Tænketanken Frej, der er Danmarks første og eneste uafhængige fødevarepolitiske tænketank. Tænketanken Frej formidler viden, fremmer dialog og understøtter samarbejdet mellem fødevareproducenter og forbrugere med formålet "at skabe et stadigt mere bæredygtigt Fødevaredanmark".

Verdens Bedste Fødevarer

DLR er medlem af Verdens Bedste Fødevarer, som er en forening, der arbejder for at samle danskerne om en visionær og bæredygtig fødevareproduktion.

Nye tiltag i 2021

2021 blev et år, hvor arbejdet med CSR og særligt bæredygtighed for alvor har taget fart i DLR. Vi har organiseret og struktureret arbejdet med CSR i organisationen i langt højere grad, samtidig med at vi har rykket på flere fronter.

CSR-politik for DLR

Vi har offentliggjort en CSR-politik, som sætter rammerne for, hvordan vi konkret arbejder med CSR inden for fem udvalgte fokusområder. Det er de fem fokusområder, der tilsammen sætter retningen for, hvilke konkrete målsætninger og tiltag, der skal arbejdes med, implementeres og rapporteres på i de årlige rapporter om samfundsansvar i DLR.

1. Samfundsansvar
2. Bæredygtig finansiering og funding
3. Medarbejderforhold
4. Klima og miljø
5. Forretningsetik

DLRs politik for CSR er godkendt af bestyrelsen og ligger tilgængelig på dlr.dk. Arbejdet med CSR er et område, der er i konstant udvikling, og politikken for CSR vil derfor løbende blive justeret.

Etablering af CSR-udvalg

For at sikre, at DLR fremadrettet driver proaktivt på de fem fokusområder i CSR-politikken og kontinuerligt efterlever de løbende nye krav og forventninger, vi bliver mødt med, har DLR i 2021 også nedsat et CSR-udvalg. CSR-udvalget består af repræsentanter fra alle dele af organisationen.

CSR-politikken sætter retningen for udvalgets arbejde og beskriver de målsætninger, der skal følges i de kommende år. Dette arbejde skal CSR-udvalget forankre i organisationen med DLRs fire værdier som rettesnor; *samarbejde, faglighed, ordentlighed og handlingsorienteret*.

Grønt rammeværk

DLR ønsker at spille en nøglerolle i den grønne omstilling. Målet er, at vi sammen med aktionærpengeinstitutterne vil være en vigtig aktør i finansieringen af den bæredygtige omstilling.

DLR har primo 2021 offentliggjort et grønt rammeværk, der beskriver rammerne for arbejdet mod dette mål, herunder at tilbyde grønne lån på attraktive og konkurrencedygtige vilkår samt udstede grønne realkreditobligationer. På den måde kan vi formidle grøn kapital til den omstilling, der i stigende grad efterspørges fra alle kanter – kunderne, investorerne og beslutningstagerne. Vi bringer derudover vores viden og ekspertise i spil som sparringspartnere for dem, der er med til at drive den bæredygtige omstilling. DLRs grønne rammeværk ligger tilgængeligt på dlr.dk.

Grønne lån til finansiering af bæredygtige investeringer og ejendomme

Fra 2021 har DLR haft grønne lån som en del af den produktpalette, vi i samarbejde med pengeinstitutterne tilbyder vores fælles kunder. Vi tilbyder den grønne finansiering på attraktive vilkår til både landbrugs- og erhvervskunder, der vil være med til at drive den grønne omstilling og samtidig drage fordel af de mange nye investeringsmuligheder.

Vi ønsker i samarbejde med pengeinstitutterne at give flest mulige, også konventionelle landmænd, mulighed for at investere i løsninger, der gavner klimaet. Det er vigtigt, at alle, der ønsker at bidrage til et bedre klima og miljø, også får muligheden. Vi arbejder derfor løbende på et større datagrundlag og yderligere kriterier. De nye grønne lån i DLR er beskrevet yderligere i denne rapport under afsnittet [Bæredygtig finansiering](#).

ESG-rating løftet til AA

MSCI, der både er indeksudbyder og rater selskabers arbejde med bæredygtighed, har i 2021 løftet DLRs ESG-rating til AA. Det er blandt andet sket på baggrund af, at DLR har øget gennemsigtigheden samt at DLR tidligere på året har offentliggjort en CSR-politik og generelt har styrket sit arbejde med governance.

Lån til ejendomme med sociale, kulturelle og undervisningsmæssige formål

Fra starten af 2021 har DLR tilbudt finansiering af ejendomme med sociale, kulturelle og undervisningsmæssige formål. DLR vil gerne understøtte den sociale og kulturelle sammenhængskraft i hele Danmark, så landsbyer og landdistrikterne er attraktive at bo og arbejde i og dermed fortsat er levedygtige. Ved finansiering af denne type ejendomme vurderer vi ligesom ved andre ejendomstyper, om ejendommen er omsættelig, og om den er egnet til alternativ anvendelse.

Ansvarlig långiver

Langfristet realkreditfinansiering med begrænset risiko for låntager

I DLR tilbyder vi langfristet realkreditfinansiering. Vores lån har pant i fast ejendom og løbetider på op til 30 år. DLRs lån er standard-realkreditlån, som vi tilbyder med afsæt i realkreditlovens restriktive regler for værdiansættelse og låneudmåling ift. ejendomstype og under tilsyn af Finanstilsynet.

Låntager kan vælge variabel eller fast rente. Ved valg af variabel rente fastsættes renten halvårligt, årligt eller op til hvert femte år. Ved valg af fast rente kan låntager låse sin rente fast i op til 30 år. Låntager har desuden mulighed for at ansøge om op til 10 års indledende afdragsfrihed. For andelsboligforeninger tilbyder vi fastforrentede lån med op til 30 års afdragsfrihed.

For låntagere, der betaler deres terminsydelse til tiden, og som samtidig har et kundeforhold i et af DLRs samarbejdende pengeinstitutter, tilbyder vi en fordelskunderabat på 0,15 pct. om året, der beregnes på baggrund af restgælden.

Hvis låntager betaler terminsydelser som aftalt og til tiden, er DLR-lånene uopsigelige fra DLRs side i hele løbetiden. Obligationerne er noteret på Nasdaq (www.nasdaqomxnordic.com), og låntager har til enhver tid mulighed for at indfri lånet ved opkøb af realkreditobligationer til markedsprisen. Dermed er prisen for indfrielse af lånet gennemsnitlig for låntager.

DLR tilbyder alene langfristet realkreditfinansiering. Vi tilbyder ingen finansielle produkter med høj risiko.

På dlr.dk kan låntager nemt finde information om:

- Vores låntyper
- Hvilke ejendomstyper, vi finansierer
- Vores samarbejde med de låneformidlende aktionærpengeinstitutter

Desuden kan låntager læse flere detaljer om vores lån i dokumentet "Generelle lånevilkår og låntyper i DLR Kredit", som altid følger DLRs aktuelle lånetilbud.

DLR overvåger kunders valg af låntype og renteprofil

DLR overvåger risikoen i porteføljen af realkreditlån efter bl.a. fordeling på låntyper, renteprofil, ejendoms kategorier, kundebonitet og belåningsgrad, og de ansvarlige medarbejdere rapporterer månedligt til direktion og bestyrelse. DLRs Risiko- og kapitalstyringsrapport uddyber dette område yderligere. Rapporten er tilgængelig på dlr.dk.

Ansvarlig kreditpolitik med et langsigtet perspektiv

I DLR er vi bevidste om at have en ansvarlig kreditpolitik i såvel positive som negative konjunkturforløb. Vi ser en ansvarlig kreditpolitik som grundlaget for en sund portefølje.

DLRs kundekreds er kendetegnet ved, at realkreditfinansieringen fra DLR typisk udgør en betydelig del af den samlede finansiering, og vi har som målsætning for kreditpolitikken at kunne tilbyde lån til kreditværdige kunder og gode projekter i overensstemmelse med lovgivningens krav uafhængigt af konjunktursituationen. DLR har således sammen med de samarbejdende pengeinstitutter aktivt ydet udlån på landbrugsområdet også i de år, hvor erhvervet har oplevet særligt vanskelige forhold.

DLR overvåger kundernes økonomiske udvikling og rettidige terminsbetalinger

DLR følger nøje udviklingen i udlånsporteføljen mht. kundebonitet målt på bl.a. økonomiske nøgletal, belåningsgrad med afsæt i aktuelle ejendomsvurderinger, omfanget af henstands aftaler, restancer, sager til inkasso, tvangsauktioner, nedskrivninger og tab, og rapporterer minimum kvartalsvis til direktion og bestyrelse på området.

DLR har en nøje fastlagt og standardiseret opfølgningsproces for lån i restance. I DLR varetages ansvaret herfor af Særlige engagementer og Inkasso. Processen er reguleret af lovgivning og under tilsyn af Finanstilsynet.

ESG-forhold i långivningen

Som en del af den ansvarlige kreditpolitik er DLR opmærksom på ESG-forhold i forbindelse med besigtigelse og værdiansættelse af ejendomme og ved kreditvurdering af kunder.

I forhold til kreditrisikoen tager vi udgangspunkt i, at kunder og ejendomme, hvor vurderingen af ESG-forholdene er gode, alt andet lige vil være bedre stillet i forhold til den bæredygtige udvikling i de kommende år. Samtidig vil kunder med gode ESG-forhold være mere økonomisk robuste. Vi tager dog altid hensyn til risikoen ved anvendelse af f.eks. ny teknologi.

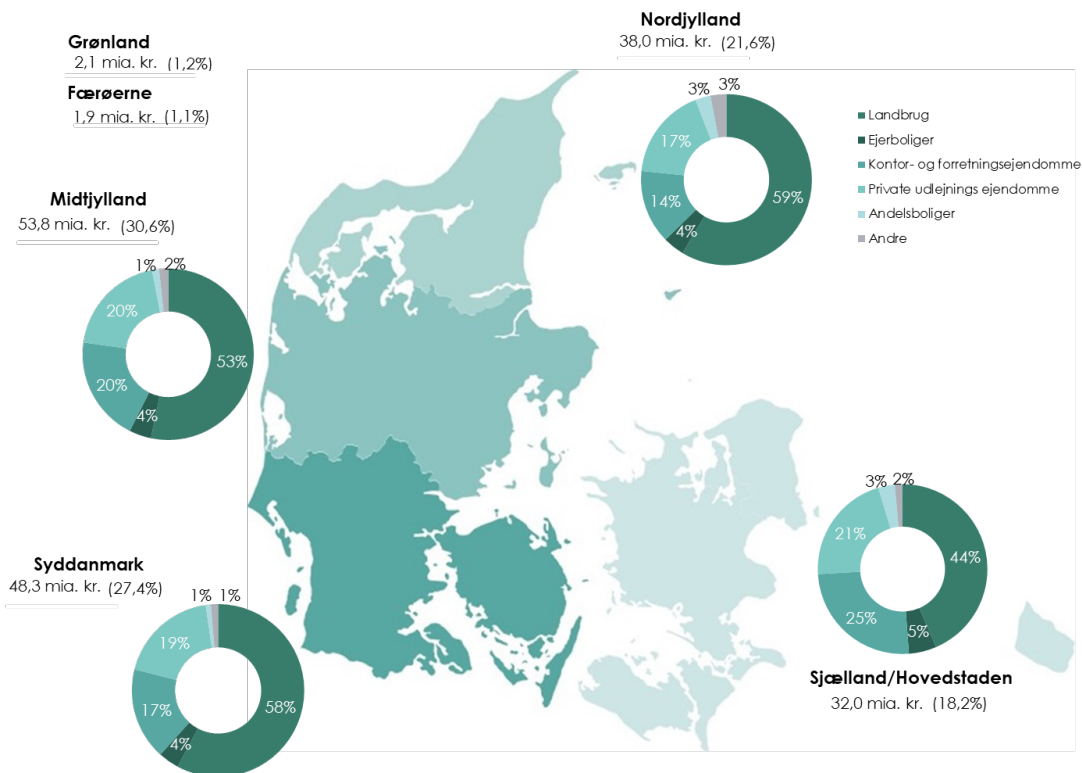
DLR har i løbet af 2021 indsamlet og bearbejdet ESG-data, som kan anvendes til at vurdere ESG-forhold i långivningen.

Finansiering uanset geografisk placering

DLRs aktionærer og dermed låneformidlende pengeinstitutter er geografisk fordelt over hele Danmark samt på Færøerne og i Grønland.

Vi tilbyder derfor, efter en grundig kreditvurdering og vurdering af pantets værdi og omsættelighed, lån til alle kreditværdige lånsøgere uanset geografisk område. Långivningen sker altid i samarbejde med et af DLRs samarbejdende pengeinstitutter, der i forvejen kender kunden. Det sikrer en sund kreditpolitik, mens den enkelte låntager opnår en belåning, der tilpasses de individuelle forhold.

Geografisk fordeling af DLRs udestående udlån, ultimo 2021

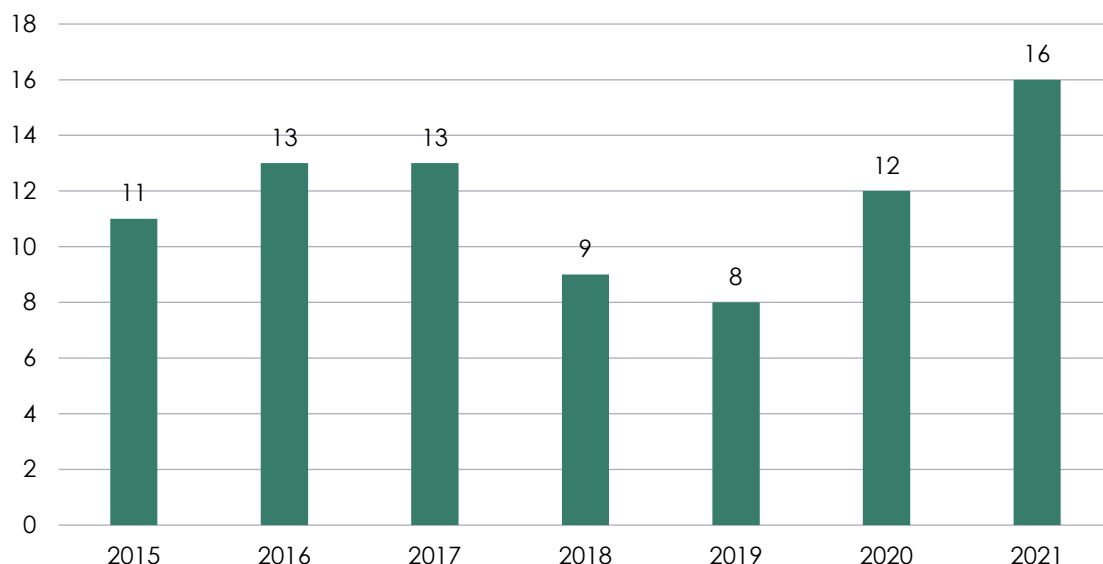
Ordning for ejerskifte og etablering for yngre landmænd

Både finansieringsmulighederne og den skiftende konjunktursituation kan være afgørende for yngre landmænds muligheder for at etablere sig eller generelt at gennemføre et generations- eller ejerskifte på en bedrift. I kølvandet på finanskrisen kom en særlig udfordrende periode, hvor unge landmænd, der ønskede at etablere sig, oplevede begrænsede finansieringsmuligheder. Samtidig var der i denne periode stor opmærksomhed på behovet for generationsskifte i landbruget.

Derfor oprettede DLR i 2015 en lånepulje på 1 mia. kr. med det formål at forbedre finansieringsmulighederne for yngre landmænd ved i samarbejde med lokale og landsdækkende pengeinstitutter at tilbyde finansiering til etablering på omkostningsmæssigt lempeligere vilkår.

Ved udgangen af 2021 rundede DLR den afsatte 1 mia. kr. Udlånet gennem etableringsordningen er fordelt på alle landbrugets tre hovedproduktionsgrene, men størstedelen er til finansiering af mælkeproduktion. Fra 2022 er etableringsordningen udvidet med yderligere 1 mia. kr.

Antal nye kunder under etableringsordningen for yngre landmænd

Samarbejdet med aktionærer og låneformidlere

DLR er en vigtig samarbejdspartner for låneformidlerne, der samtidig er DLRs aktionærer. Vi har som målsætning at have en kapitalstruktur med et kapitalgrundlag, der sikrer, at vi kan modstå betydelige økonomiske tilbageslag for de erhverv, DLR finansierer.

Vi opretholder et kapitalgrundlag ud over lovgivningens krav, ligesom vi har en målsætning om at opretholde en buffer til LTV-overholdelse vedrørende udstedte SDO-obligationer, der kan modstå betydelige prisfald på de belånte ejendomme. Samtidig tilstræber vi at opretholde et kapitalgrundlag, der understøtter en rating, som gør det muligt at afsætte obligationer på et konkurrencedygtigt kursniveau.

Samarbejdet med låneformidlerne

De låneformidlende pengeinstitutter er vores lokale forankring. Vi indgår derfor i et tæt samarbejde med rådgiverne i pengeinstitutter over hele landet og har en helt klar arbejdsfordeling.

Rådgiveren i pengeinstituttet varetager rådgivningen og låneformidlingen. De kender deres kunder og har det fulde overblik over kundens økonomi samtidig med, at de kender DLRs produkter og udlånspolitik. DLR-rådgivere i udlånsafdelingerne Erhverv og Landbrug fungerer som sparringspartner for rådgivere i pengeinstitutterne om lånesagerne, ligesom DLRs vurderingssagkyndige står til rådighed for rådgivere for dialog om kundernes ejendomme. I den enkelte lånesag har DLR kontakt til låntager i forbindelse med vores vurderingssagkyndiges besigtigelse af kundens ejendom forud for det interne arbejde med værdiansættelse af ejendommen, kreditvurderingen af kunden, låneudmåling og udarbejdelse af tilbud med nødvendige vilkår, der skal opfyldes før udbetaling af lånet.

Hvis låntager efter udbetaling af sit lån har spørgsmål til sin årsopgørelse fra DLR eller sine terminsbetalinger, er der medarbejdere i DLR, som kan hjælpe med afklaring. DLR har også kontakt til låntager, hvis der skulle opstå problemer med rettidig betaling af en terminsydelse.

Tæt dialog med de relationsansvarlige i pengeinstitutterne

Det gode samarbejde og daglige samspil er vigtigt for os – for det er i sidste ende afgørende for de realkreditlån, vores låntagere vælger. Vi gør derfor løbende meget for at udvikle os og lytte til vores låneformidlende pengeinstitutter, så vi hele tiden kan arbejde på at være den bedst mulige samarbejdspartner til gavn for kunderne. Derfor er der blandt andet udpeget en repræsentant fra hvert samarbejdende pengeinstitut som "relationsansvarlig".

De relationsansvarlige er vigtige ankerpersoner, der fungerer som bindeled mellem pengeinstitutterne og DLR. DLR rækker løbende ud til de relationsansvarlige for at indhente idéer, afklare behov og drøfte mulige udviklingspunkter for DLR i samarbejdet, ligesom vi står til rådighed for de relationsansvarlige, når de har spørgsmål og ønsker til os.

Medindflydelse på forretningsudvikling i DLR

I efteråret 2021 har vi afholdt seancer på Skanderborg Park med rådgivere og salgsledere fra en bred kreds af låneformidlende aktionærpengeinstitutter for at få en aktuel og mere dybtgående temperaturmåling på samarbejdet. Her var der god anledning til at indhente forslag til yderligere digitale tiltag til glæde for samarbejdet og vores fælles kunder. Samtidig fik vi sat fokus på ønsker til udvikling af den daglige dialog og relationsfremmende initiativer, vi kan tage i de kommende år, ikke mindst med henblik på finansiering af den bæredygtige omstilling.

E-learning målrettet medarbejdere i pengeinstitutterne

Det er en vigtig opgave at klæde vores samarbejdspartnere på til rådgivningen af kunder om DLRs lån. Vi tilbyder derfor undervisning til nye rådgivere og servicemedarbejdere i pengeinstitutterne om både realkreditfinansiering og samarbejdsprocessen med DLR. Det sikrer, at kunden kan få den optimale rådgivning og de rigtige låneprodukter. Det gør vi bl.a. ved at tilbyde e-learning-kurset "Samspillet med DLR Kredit", som er målrettet rådgivere og kundemedarbejdere i de låneformidlende aktionærpengeinstitutter. Kurset er udviklet i samarbejde med Finanssektorens Uddannelsescenter og er gratis for pengeinstitutternes brugere via VidenBarometer.dk.

Moduler og indhold i e-learningkurset "Samspillet med DLR Kredit"

1. Om samarbejde med DLR Kredit

- Samarbejdsmodellens fordele - en win-win-model
- DLR Kredits låntyper og obligationer
- Pengeinstituttet honoreres for formidling, kundepleje og risikoafdækning
- Garantikonceptet til dækning af evt. tab

2. DLR-lån til erhverv og landbrug

- Kreditpolitik og bekendtgørelser på realkreditområdet
- Besigtigelse og værdiansættelse af ejendom
- Lånegrænser, løbetid og afdragsfrihed
- Kreditvurdering og hvad DLR lægger vægt på
- Hvem gør hvad i samarbejdet frem til kundens accept af DLR-tilbuddet?
- Hvad skal med låneansøgningen i DLRxperten?

3. Udbetaling og indfrielse af DLR-lån

- Hvem gør hvad i samarbejdet efter kundens accept af DLR-tilbuddet?
- Rådgivning om udbetalingsmetoder og fastkursaftale
- Udbetalingsanmodningen og låneafregningen
- Midlertidige sikkerheder (pantebrevs-, margingarantier og indeståelser)
- Indfrielsesmetoder og rådgivning via DLRxperten

4. DLRxperten

- Velkommen til DLRxperten - Generel vejledning til platformen
- Info fra DLR - Nyheder, vejledning om lån, erklæringer, kontakt DLR
- Kunde – Søg, opret, engagement, dokumentarkiv mv.
- Simulering – Konvertering, nyt lån, indfrielse
- Behandling – Låneansøgning, tilbud, udbetaling, garantikonti, fastkurs, profilskifte, indfrielse, opsigelse
- Dokumenthåndtering – Tilbudspakker, upload af dokumenter
- Portefølje – Søgning på kunder, lån, udløb af afdragsfrihed, samtykke mv.
- Services – Nøgletal, garantier og provisioner, spotkurser

Introdage for rådgivere og servicemedarbejdere

Herudover har vi siden 2016 inviteret til og afholdt undervisningsdage for DLRs samarbejdspartnere. Der har været stor interesse for DLRs "introdage", og i perioden fra 2016 til 2021 har i alt ca. 300 rådgivere og 600 kundeservicemedarbejdere deltaget. I 2020 har vi på grund af corona ikke afholdt introdage, men i efteråret 2021 blev det igen muligt, og her fik vi gennemført seks introdage – to for rådgivere og fire for servicemedarbejdere.

Antal undervisningsdage for pengeinstitutter	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Rådgivere	2	0	9	6	4	4*
Kundeservicemedarbejdere	4	0	5	7	6	4*

* I 2016 blev undervisningsdagene afholdt samlet for rådgivere og kundeservicemedarbejdere.

Bæredygtig finansiering

DLR tilbyder i samarbejde med aktionærpengeinstitutterne finansiering af den bæredygtige omstilling målt på flere fronter. DLR har udlån til energieffektive bygninger (med A- og B-energimærker) for 8,4 mia. kr. Dertil kommer finansiering af økologiske bedrifter, bæredygtige staldanlæg, vedvarende energikilder og energiforbedringer, som også understøtter omstillingen mod bæredygtighed.

DLRs udlån til understøttelse af den bæredygtige omstilling er dels udgjort af almindelige realkreditlån og dels af særlige grønne kortrentelån (grøn RT-Kort), som gives til grønne bygninger, energiforbedringer, grønne energikilder, grønne landbrugsinvesteringer og bæredygtighedscertificerede landbrug.

DLRs grønne lån blev lanceret i begyndelsen af 2021, og kriterierne er siden hen blevet udvidet, senest i september 2021 med grønne landbrugsinvesteringer, jf. oversigten nedenfor. Med udvidelsen tilbyder DLR grønne lån til 1) grisestalde med gylleforsuring og 2) grisestalde med hyppig gylleudslusning og levering til biogasanlæg.

I takt med at det bliver muligt at fremskaffe sikre og solide data, og EU-taksonomien udvides med flere bæredygtighedskriterier, herunder kriterier for landbrug, vil vi udbrede DLRs grønne lån til at dække flere typer af investeringer og aktiviteter.

Kriterier for DLRs grønne lån

Grønne bygninger ✓ Nye bygninger opført efter 1. januar 2021 med energimærke A2020 ✓ Energimærkede bygninger opført før 1. januar 2021 med energimærke A2020, A2015, A2010 eller B	Bæredygtighedscertificerede landbrug ✓ Økologificerede bedrifter med økologisk jordbrug og/eller med økologisk animalsk produktion ✓ Øvrige certificeringer
Energiforbedringer ✓ Investeringer i bygninger, der nedbringer energiforbruget med mindst 30 pct.	Grønne landbrugsinvesteringer ✓ Grisestalde med gylleforsuring ✓ Grisestalde med hyppig gylleudslusning og aftale om levering til biogasanlæg
Grønne energikilder ✓ Vindmøller ✓ Solcelleanlæg opsat på bygninger ✓ Varmepumpeanlæg	Flere kriterier på vej... Udbygges med andre mål for bæredygtighed, f.eks. cirkulær økonomi, biodiversitet og vand

Kriterierne tager udgangspunkt i EU's taksonomi for bæredygtige investeringer fsva. bygninger, energiforbedringer og grønne energikilder.

DLR vil finansiere de grønne realkreditlån med grønne realkreditobligationer, så snart vi har opbygget en vis grøn lånemasse. Afsættet for de nye realkreditobligationer vil være en grøn markeds-konform standard, der skaber sikkerhed for deres bidrag til den grønne omstilling.

CO₂-aftryk af låneporteføljen i 2021

DLRs estimerede opgørelse af CO₂e-aftrykket på udlånsporteføljen viser, at DLR har finansieret CO₂e-udledninger for 2.198.352 ton CO₂e svarende til 12,5 ton CO₂e pr. mio. kr. udlån. Den finansierede udledning udgøres af en række klimagasser, som er omfattet af Kyoto-protokollen, målt i CO₂-ækvivalenter (CO₂e).

DLRs opgørelse følger som udgangspunkt principperne for måling og opgørelse af finansierede emissioner i Finans Danmarks CO₂-model for den finansielle sektor, <https://finansdanmark.dk/media/47361/finans-danmark-co2-model.pdf>.

For landbrugsudlånet har DLR valgt at udregne CO₂e-udledningen på baggrund af en metode, som seniorforsker Troels Kristensen fra Aarhus Universitet har udviklet, jf. https://pure.au.dk/portal/files/196779902/Klimaeffekt_ved_oml_gning_til_ko_jordbrug_04092020.pdf. Metoden tager udgangspunkt i normtal for antallet og art af dyr samt antal hektar dyrket areal. Data til disse beregninger er hentet fra DLRs egne databaser.

Senere i 2022 forventer DLR at modtage data for CO₂e-udledningen på bedriftsniveau fra SEGES. DLR vil herefter basere sine opgørelser for CO₂e -udledningen for landbrugsporteføljen på disse data.

Landbrug

DLR har finansieret CO₂e-udledninger i landbrugssektoren for 2.142.514 ton CO₂e, hvilket svarer til 97,5 pct. af DLRs samlede finansierede CO₂e-udledning. Dermed kommer størstedelen af udledninger fra landbrugssektoren, selvom landbrugsudlånet kun udgør godt halvdelen af DLRs udlånsportefølje. I takt med at landbrugssektoren nedbringer drivhusgasudledningerne, bl.a. som følge af den politiske aftale om nedbringelse af landbrugets klimaudledninger, vil det også påvirke DLR finansierede CO₂e-udledninger.

Byerhvervsejendomme

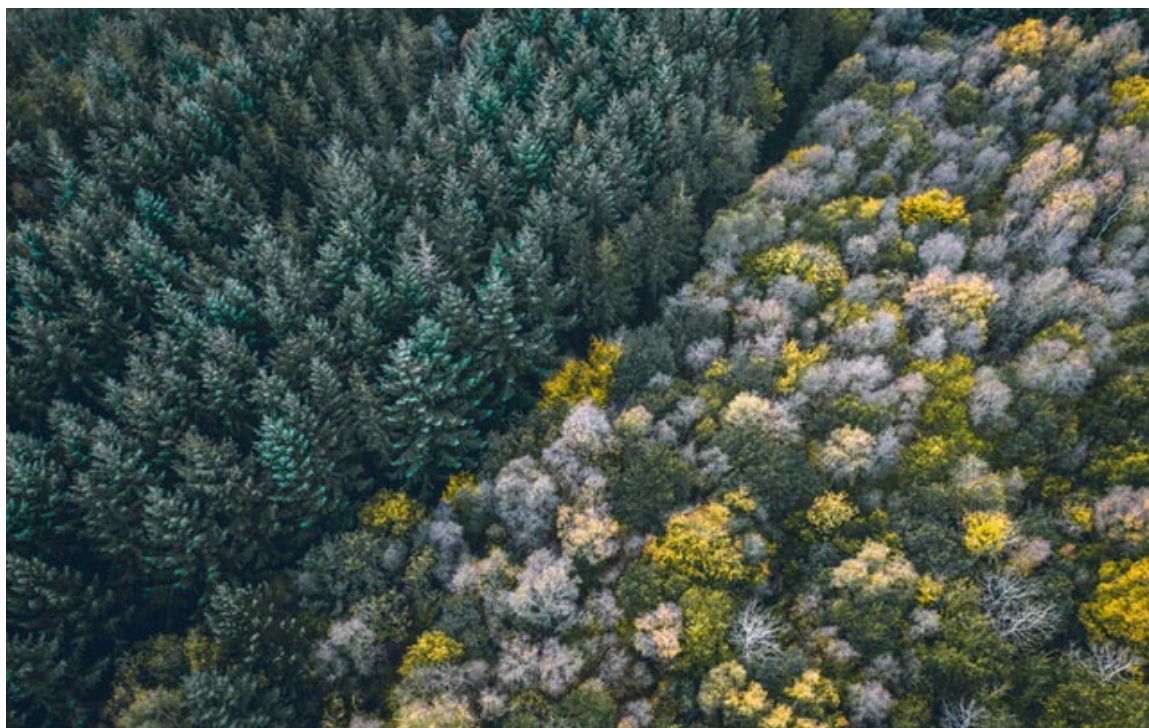
De resterende 55.839 ton finansierede CO₂e-udledninger, som ikke kommer fra landbrugsudlånet, stammer primært fra byerhvervsejendomme. Udledningen er mindst på de mest energieffektive ejendomme. DLRs udlån til A- og B-mærkede ejendomme har et klimaaftryk på 0,3 ton CO₂e pr. mia. kroners udlån. Til sammenligning er aftrykket 1,5 ton CO₂e pr. mia. kr. udlån for den resterende energimærkede udlånsportefølje.

Nøgletal for estimeret CO₂-aftryk på DLRs låneportefølje ultimo 2021

Bereg- nings- model	Bygning- ens energi- mærke	Obligations- restgæld (mio. DKK)	CO ₂ - udledning (tCO ₂)	Finansieret CO ₂ - udledning (tCO ₂)	CO ₂ - udledning (t/mio. DKK)	Finansieret CO ₂ - udledning (t/mio. DKK)
Landbrug		91.224	4.366.647	2.142.514	47,9	23,5
Beregnet på ener- gimærker	A2020	498	42	25	0,1	0,0
	A2015	3.373	754	530	0,2	0,2
	A2010	1.961	787	461	0,4	0,2
	B	2.602	2.271	1.239	0,9	0,5
	C	6.045	8.479	4.744	1,4	0,8
	D	4.987	11.563	7.031	2,3	1,4
	E	2.749	8.919	5.987	3,2	2,2
	F	1.620	6.716	3.948	4,1	2,4
	G	1.051	5.477	3.401	5,2	3,2
Beregnet på estime- rede energimærker		47.976	54.489	28.474	1,1	0,6
Ikke muligt at beregne		11.977	0	0	0,0	0,0
Total		176.065	4.466.145	2.198.352	27,2	13,4

Note: CO₂ refererer til klimagasser målt i CO₂-ekvivalenter.

Metode for beregning af DLRs udlånsporteføljes CO₂-aftryk findes her <https://dlr.dk/investor/regnskaber-rapporter/>

Udlånsområder dækket af EU's taksonomi for bæredygtige investeringer

Store dele af DLRs udlånsområder udgøres af brancher, som indgår i EU's taksonomi for bæredygtige investeringer. I tabellen nedenfor kan det udledes, at 46,1 pct. af DLRs udlån udgøres af brancher, som indgår i taksonomiens første to mål, som er modvirkning af og tilpasning til klimacændringer ("eligible"). Dermed er der også et betydeligt potentiale for, at DLRs udlån kan leve op til de mere specifikke screeningskriterier i taksonomien, der i sidste ende er med til at afgøre, om en aktivitet kan kaldes bæredygtig. Taksonomiens kriterier for landbrug er under udarbejdelse, og vil - når de træder i kraft - bidrage til, at næsten hele DLRs portefølje dækkes af EU's taksonomi for bæredygtige investeringer.

Brancher i EU's taksonomi for bæredygtige investeringer, som DLR har udlån til (eligibility*)

Ejendomssegmentering (Coverpool)	Eligible	Obligationsrestgæld (mio. DKK)
Andelsboliger	Eligible	763
Ejendomme til sociale, kulturelle og undervisningsformål	Eligible	362
Ejerbolig	Eligible	10,067
Fritidshuse	Eligible	447
Industri og håndværk	Non-eligible	1,983
Kontor og forretning	Eligible	29,929
Landbrug	Non-eligible	92,795
Privat boligudlejning	Eligible	36,387
Støttet byggeri til beboelse	Eligible	3,268
Øvrige	Non-eligible	63
Total		176.065

* I artikel 1 til den tilhørende delegeret retsakt ([Delegeret retsakt - artikel 8](#)) til artikel 8 i taksonomien ([Taksonomiforordningen](#)) defineres økonomiske aktiviteter som "eligible", hvis de beskrives i de delegerede retsakter for klimakriterierne ([Delegeret retsakt med klimakriterier](#)), uanset om den økonomiske aktivitet opfylder de tekniske screeningskriterier eller ej.

EU's taksonomi for bæredygtige investeringer er et klassificeringssystem (taksonomi), der skal fremme private investeringer i bæredygtig vækst og bidrage til en klimaneutral økonomi. Taksonomien giver virksomheder og investorer et fælles sprog til at identificere de økonomiske aktiviteter, der anses for miljømæssigt bæredygtige. Taksonomien bygger på seks EU-miljømål:

1. Modvirkning af klimacændringer
2. Tilpasning til klimacændringer
3. Bæredygtig udnyttelse og beskyttelse af vand- og havressourcer
4. Overgang til en cirkulær økonomi
5. Forebyggelse og bekæmpelse af forurening
6. Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer

Kriterierne i taksonomien for modvirkning af og tilpasning til klimacændringer er gældende fra årsskiftet 2021/2022. Taksonomien for de øvrige miljømål træder i kraft i de kommende år.

Alle fremskridt tæller

Alle fremskridt, som DLRs låntagere tager i en mere bæredygtig retning, tæller, hvad enten de er finansieret med et særlig grønt lån eller ej, og uanset om fremskridtene dækker over klima/miljø eller andre bæredygtigheds mål.

Med DLRs forretningsomfang på over 176 mia. kr. ved udgangen af 2021 og en stor kundediversitet, finansierer DLR i mere eller mindre grad aktiviteter inden for flere af FN's 17 verdensmål. DLR har ikke kortlagt bidragene endnu, men det er imidlertid værd at fremhæve DLRs bidrag til fire verdensmål, som vi vil arbejde målrettet med.

FN's Verdensmål

Mål 7: Bæredygtig energi

Da DLR tilbyder grøn finansiering til vedvarende energikilder, bidrager DLR dels til at sikre adgang til bæredygtig og moderne energi og dels til at øge andelen af det samlede energiforbrug, der udgøres af vedvarende energi. Dertil kommer, at DLR yder lån til ejendomme med høj energieffektivitet (A- og B-energimærkede ejendomme), hvoraf mange er nyopførte og dermed bidrager til at finansiere energieffektivitet og -forbedringer af bygningsmassen i Danmark. Mere konkret bidrager DLR til delmål 7.1 – 7.3, der har følgende FN-indikatorer:

- Inden 2030 skal alle sikres adgang til pålidelig og moderne energiforsyning til en overkommelig pris (7.1)
- Inden 2030 skal andelen af vedvarende energi i det globale energimix øges væsentligt (7.2)
- Inden 2030 skal den globale hastighed for forbedring af energieffektiviteten fordobles (7.3).

Mål 11: Bæredygtige byer og lokalsamfund

DLR tilbyder grønne lån til energiforbedringer og energieffektive bygninger, og knap 20 pct. af de energimærkede byerhvervsejendomme, som DLR har udlån til, har enten et energimærke A eller B. Mere konkret bidrager DLR til delmål 11.3:

- Inden 2030 skal byudvikling gøres mere inkluderende og bæredygtig, og kapaciteten til en inddragende, integreret og bæredygtig boligplanlægning og forvaltning i alle lande skal styrkes (11.3)

Mål 13: Klimaindsats

DLR yder grønne lån til energiforbedringer, vedvarende energikilder og udvalgte klimainvesteringer i grisestalde. DLR finansierer således indirekte drivhusgasreduktioner, der bidrager til, at Danmark kan nå målet om en reduktion på 70 procent i forhold til 1990. Mere konkret bidrager DLR til delmål 13.2.:

- Tiltag mod klimaforandringer skal integreres i nationale politikker, strategier og planlægning (13.2)

Mål 15: Livet på land

Da DLR tilbyder grøn finansiering til økologiske landbrug, bidrager DLR til at støtte bæredygtig brug af økosystemer. Mere specifikt bidrager DLR til delmål 15.1 og 15.a:

- Inden 2020 skal der sikres bevarelse, genoprettelse og bæredygtig brug af økosystemer på land og i ferskvand og deres tjenesteydelser, specielt skove, vådområder, bjerge og tørrområder i henhold til forpligtigelser under internationale aftaler (15.1)
- De finansielle ressourcer fra alle kilder til at beskytte og bruge biodiversitet og økosystemer bæredygtigt skal mobiliseres og øges betydeligt (15.a)

DLR på den grønne agenda

Vi arbejder aktivt for at styrke DLRs indflydelse på rammerne for den bæredygtige omstilling. Derfor er DLR løbende i dialog med relevante interessenter om, hvordan bæredygtighed fremadrettet kan defineres og dokumenteres. Det sker blandt andet i dialog med repræsentanter for lokale pengeinstitutter og landsdækkende banker samt deres brancheforeninger. DLR deltager desuden i centrale fora og arbejdsgrupper, der beskæftiger sig med bæredygtig finansiering. Nedenfor er det beskrevet, hvilke arbejdsgrupper og sektorsamarbejder, DLR deltager i.

Arbejdsgruppen for bæredygtig finansiering

Finans Danmark støtter op om EU-Kommissionens klimahandlingsplan og ønsker at bidrage til en hurtig og effektiv dansk udmøntning af FN's verdensmål og Parisaftalen om klimaændringer. Der er således i regi af Finans Danmark nedsat en tværgående arbejdsgruppe for bæredygtig finans, som DLR er repræsenteret i. Arbejdsgruppen skal sikre, at Finans Danmark kan påvirke nationale og internationale tiltag inden for bæredygtighed af relevans for medlemmerne og samtidig sikre en sammenhængende strategi for Finans Danmark, hvad angår bæredygtig finansiering. DLR arbejder bl.a. for, at kommende tiltag i forbindelse med udmøntningen af den fælleseuropæiske taksonomi for bæredygtige aktiviteter, herunder udstedelse af grønne obligationer, vil kunne rumme den særlige danske realkreditmodel, der er den væsentligste finansieringskilde for landbrugs- og erhvervsejendomme i Danmark.

Green Mortgages arbejdsgruppen

Herudover har Finans Danmark nedsat en Green Mortgages arbejdsgruppe, som DLR også deltager aktivt i. Arbejdsgruppen har med udgangspunkt i energimærkninger og miljømæssige standarder for forskellige ejendomstyper afdækket, i hvilken grad danske realkreditlån kan betegnes som grønne og dermed giver mulighed for finansiering ved udstedelse af grønne realkreditobligationer. Arbejdsgruppen forsøger at påvirke fastlæggelsen af standarder mv. i forskellige fora i EU ud fra, hvordan energieffektivitet indgår i belåningsgrundlaget for dansk realkredit. I den sammenhæng lægger DLR vægt på, at arbejdsgruppen fokuserer på alle ejendomstyper, også bygninger, hvor der ikke er krav om energimærke, hvilket især gælder landbrugs- og industriejendomme.

Arbejdsgruppen vedrørende model for CO₂-aftryk

DLR deltager også i Arbejdsgruppen vedrørende model for CO₂-aftryk i regi af Finans Danmark. Arbejdsgruppen har udarbejdet en kvantitativ model for, hvordan danske banker, realkreditinstitutter og investeringsfonde kan opgøre CO₂-aftrykket på de finansierede aktiviteter. Modellen, som DLR selv anvender, skaber mulighed for at sammenligne opgørelser på tværs af sektoren. I arbejdet har det været vigtig for DLR, at arbejdsgruppen er i dialog med relevante myndigheder og øvrige interessenter for at sikre en model baseret på fagligt anerkendte metoder samtidig med, at man anvender de data, som allerede er tilgængelige.

Arbejdsgruppe om taksonomi-forordningen artikel 8

DLR deltager i Finans Danmarks arbejdsgruppe om taksonomiforordningens artikel 8. Artikel 8 i EU's taksonomiforordning definerer gennemsigthed i ikke-finansielle redegørelser for bæredygtighed. DLR lægger i arbejdet vægt på, at efterlevelsen af forordningens artikel 8 udmønter sig i offentliggørelse af data, som er sammenlignelige og kan anvendes af investorer i danske realkreditobligationer.

ESG Risk Task Force

DLR deltager i Den Europæiske Bankforenings (EBF) Task Force, som holder øje med og drøfter de risici, der er knyttet til miljø-, samfunds- og ledelsesmæssige forhold i den finansielle sektor. Task Force indgår i en dialog med myndigheder m.fl. og sørger for at holde EBF's medlemmer opdateret. For DLR er det vigtigt, at drøftelserne og dialogen tager udgangspunkt fakta og konkrete forhold, der kan reducere risici forbundet med miljø-, samfunds- og ledelsesmæssige forhold.

Klimaskovfonden

DLRs adm. direktør Jens Kr. A. Møller er bestyrelsesmedlem i Klimaskovfonden. Klimaskovfonden skal gøre en forskel for klimaet i hverdagen ved at sikre konkret klimakompensation i Danmark. Den nationale klimaskovfond skal rejse mere skov og udtage lavbundsjorder til gavn for klimaet og en grønnere fremtid. Fonden kan støttes af private, virksomheder, kommuner, regioner og andre. Der er afsat 100 millioner kroner i 2020 til at starte klimaskovfonden.

Landbrugsudvalget

DLR deltager aktivt i Finans Danmarks landbrugsudvalg, som bl.a. har som mål at følge og påvirke den nationale og internationale udvikling inden for reguleringen af landbrugssektoren, der har betydning for finansieringen af sektoren og dens forretningsgrundlag. Det gælder ikke mindst på bæredygtighedsområdet, hvor det for DLR har været vigtigt at få et godt datagrundlag for bæredygtighed fra landbrugssektoren, som den finansielle sektor kan anvende.

Klima og miljø

I DLR er vi bevidste om, at vores organisation påvirker klima- og miljøforhold. Vores mål er, at vi løbende skal blive bedre til at reducere vores eget aftryk. Det gør vi ved kontinuerligt at foretage små og store justeringer i arbejdsgange, valg af samarbejdspartnere, indkøb osv.

DLRs forbrug af el, varme og vand fremgår af nedenstående tabel.

Forbrug	2021	2020	2019	2018	2017
Elforbrug KWH	545.121	569.808	582.070	592.581	593.564
Elforbrug KWH pr. medarbejder*	2.370	2.713	3.016	3.169	3.431
Fjernvarmeforbrug KWH	554.610	518.000	429.630	681.800	709.100
Fjernvarmeforbrug KWH pr. medarbejder	2.411	2.467	2.226	3.646	4.099
CO ₂ e-forbrug (ton)**	287	293	289	320	323
CO ₂ e-forbrug (ton) pr. medarbejder	1,25	1,39	1,50	1,71	1,87
Vandforbrug m ³ ***	798	826	912	896	840
Vandforbrug m ³ pr. medarbejder*	3,5	3,9	4,7	4,8	4,9

* Medarbejdere er opgjort som gennemsnitligt fuldtidsansatte over året, jf. årsregnskabet for det pågældende år.

**Opgjort som Scope 1 og Scope 2

*** Vandforbrug opgøres pr. medio august. Vandforbruget for 2021 er således en opgørelse over forbruget medio august 2020 til medio august 2021.

El-forbrug

El-forbruget per medarbejder har i perioden 2016-2021 udvist en faldende tendens, som blandt andet hænger sammen med en række energibesparende tiltag. For 2020 og 2021 skal det dog nævnes, at tallene må antages at være positivt påvirket af, at mange medarbejdere har arbejdet hjemmefra som en følge af corona-pandemien og således har forbrugt el på hjemmeadressen, hvilket denne opgørelse i sagens natur ikke tager højde for. Dette forhold kan derfor medføre, at der vil komme en stigning i tallet i 2022.

DLRs forbrug af el dækker primært strøm til IT-hardware, belysning samt køleanlæg. I DLR har vi allerede foretaget tiltag til reduktion af el-forbruget, og det vil derfor blive vanskeligt yderligere at nedbringe forbruget væsentligt fremadrettet. DLR har overvejet at opsætte solceller på taget af vores domicilejendom for selv at producere grøn strøm til eget forbrug, men har valgt at indkøbe

grøn strøm fremfor selv at producere den. DLRs indkøb af el blev derfor i 2020 omlagt, så der udelukkende købes grøn energi.

Fjernvarmeforbrug

DLRs domicilejendom opvarmes med fjernvarme og forbruget har i perioden 2017-2021 været faldende. Primo 2019 omlagde DLR fjernvarmen fra damp til vand. I entrepriseperioden blev der ikke foretaget måling af fjernvarmeforbruget, og tallet for 2019 er således for lavt og ikke retvisende.

DLRs forbrug af varme vedrører opvarmning af lokaler og varmt vand til DLRs medarbejdere. Det vil være vanskeligt at foretage betydelige reduktioner i varmeforbruget fremadrettet, men DLR vil i de kommende år have fokus på eventuelle tiltag, der kan reducere varmeforbruget.

Vandforbrug

Vandforbruget per medarbejder har i årene 2017-2019 udvist en svagt faldende tendens, mens der er sket et større fald i årene 2020 og 2021. Faldet i 2020-2021 må i en vis udstrækning formodes at være påvirket af, at mange medarbejdere har arbejdet hjemmefra, på samme måde som det gør sig gældende for el-forbruget.

DLRs forbrug af vand vedrører primært medarbejdernes daglige forbrug i forbindelse med toiletter, håndvask, drikkevand og drift af kantinen. Det vil være vanskeligt at foretage betydelige reduktioner i vandforbruget fremadrettet, men DLR vil i de kommende år fortsat have fokus på tiltag, der kan reducere vandforbruget.

Omlægning fra el-sparepærer til LED-pærer

Gennem de sidste mange år har al belysning i DLR været fra el-sparepærer. I forbindelse med ombygning i 2018 begyndte vi at udskifte til LED-pærer, og det fortsætter vi løbende med, efterhånden som der bliver bygget om eller renoveret i ejendommene. Målet er, at vi skal have skiftet al belysning ud med LED-pærer.

IT-udstyr

Vi lægger vægt på, at vores IT-udstyr har så lang levetid som muligt med mindst mulig miljøpåvirkning. Ud over at stille krav til vores leverandører af IT-udstyr, har vi derfor indgået et samarbejde med en virksomhed, der aftager vores aflagte IT-udstyr, renser det, og sender det videre til genanvendelse. Er det ikke muligt at genanvende udstyret, bliver det oparbejdet under ordnede forhold og genbrugt til nye materialer.

Vi samler løbende aflagte Ipads og telefoner for at donere dem til We Do It, der giver dem videre til børn og unge i økonomisk trængte familier.

Rengøring

Vores leverandør af rengøring benytter sig kun af rengøringsprodukter, der lever 100 pct. op til flere af Europas og Nordens skrappeste miljø-mærkningsordninger. Det gælder blandt andre EU Blomsten, Svanemærket og en række europæiske certifikater.

Bedre affaldssortering

Der er sortering af affald på alle kontorer og i alle printerrum i DLR. Vi benytter de officielle piktogrammer, som vi har modtaget fra Dansk Affaldsforening. Alt papir samles, makuleres og genbruges. Brugte plastikcharteks samles som blød plast. Pap sorteres og sendes til genbrug. Madaffald fra kantinen er meget begrænset og samles som bioaffald.

Nedbringelse af papirforbrug

Vi er i DLR opmærksomme på løbende at nedbringe forbruget af papir og arbejder derfor overordnet mod en øget digitalisering.

Gennem de senere år har vi i stadig stigende grad nedbragt mængden af udsendte fysiske breve, og vi har indført automatisk tilmelding til e-Boks for kunder. Breve fra DLR bliver nu som udgangspunkt sendt digitalt i e-Boks med undtagelse af de få kunder, der ikke har e-Boks. DLR benytter desuden muligheden for digital signering i e-Boks. Lånetilbud og -dokumenter fra DLR sendes derfor i vid udstrækning til vores kunders e-Boks for digital underskrivelse. Det har været med til at nedbringe papirforbruget betydeligt, uden at informationsniveauet til kunder og samarbejdspartnere er forringet.

Fortsat digitalisering af arbejdsgange i DLR har medført, at vi stort set ikke længere har fysiske lånesager, hvilket i betydelig grad har nedbragt vores interne papirforbrug i forbindelse med behandling af lånesager og låneadministration.

Under corona-pandemien, hvor mange medarbejdere har arbejdet hjemmefra, har alle i højere grad taget digitale løsninger i anvendelse, og herved er papirforbruget reduceret yderligere. DLR vil i 2022 arbejde proaktivt på at fortsætte en god printkultur, hvor medarbejderne er mere bevidste om forbruget af print og tænker i en digital løsning af arbejdsopgaverne.

I forbindelse med kommunikation og møder i bestyrelsen er der altid store mængder skriftligt materiale til gennemlæsning. Siden 2016 har bestyrelsen haft adgang til dette materiale i et digitalt bestyrelsesforum, og samtidig har bestyrelsens medlemmer fået stillet iPads til rådighed. Dette har reduceret omfanget af printet materiale til bestyrelsesmøderne væsentligt.

Ansvarlig arbejdsgiver

I DLR lægger vi stor vægt på at være en attraktiv arbejdsplads, der sikrer arbejdsglæde og lige muligheder for alle medarbejdere. Vi ved, at engagerede, kompetente og ansvarlige medarbejdere er forudsætningen for, at DLR fortsat kan skabe gode resultater i samarbejde med de låneformidlende pengeinstitutter.

De senere år er antallet af medarbejdere i DLR øget ganske markant. Dels har vi i en længere årække haft en høj udlånsaktivitet, og vi har derfor løbende ansat flere medarbejdere i udlånsafdelingen til at behandle låne- og konverteringssager. Dels er der ansat flere medarbejdere i andre dele af organisationen for at imødekomme det stigende omfang af compliance- og indberetningskrav fra myndighederne, forøge brugen af forretningsdata og understøtte forretningsudviklingskrav.

I 2021 er det samlede antal ansatte steget fra 226 medarbejdere til 240 medarbejdere. DLR har 223 fastansatte medarbejdere i Nyropsgade i København, hvortil kommer 17 timelønnede studerende. Herudover er der 26 fastansatte vurderingssagkyndige på erhvervsområdet og 23 kontraktansatte landbrugsvurderingssagkyndige. De vurderingssagkyndige er ansat til at varetage vurderingsopgaverne i et bestemt geografisk område og arbejder alle hjemmefra.

Medarbejdere i tal	2021	2020	2019
Fastansatte, ultimo året	223	213	196
- heraf deltidsansatte	14	15	17
Timelønnede	17	13	20
Ansatte i alt, ultimo året	240	226	216
Landbrugsvurderingssagkyndige	23	26	26
Tilgang	46	33	46
Afgang	30	24	18
Nyansatte i pct. af ansatte i alt	19	15	21

I 2021 har vi budt velkommen til 46 nye medarbejdere. Når vi rekrutterer nye medarbejdere, lægger vi vægt på mangfoldighed og diversitet. Ved ansættelse indgår der udover faglig og uddannelsesmæssig baggrund også faktorer som bl.a. aldersfordeling og kønssammensætning.

Vi har mange medarbejdere med høj anciennitet, og det ser vi som et udtryk for, at DLR er en god arbejdsplads. Samtidig skaber den høje anciennitet stor værdi, fordi vi har en lang række arbejdsområder, der kræver stor faglighed, erfaring og specialiseret viden.

Alder, anciennitet og køn	2021	2020	2019
Gennemsnitsalder i år	48	48	49
Gennemsnitlige anciennitet i år	8,2	8,3	9,5
Andel kvinder i pct.	35	40	40
Andel mænd i pct.	65	60	60

DLR ansætter et bredt felt af medarbejdere, fra meget erfarne medarbejdere - uanset alder for til stadighed at sikre de rette kompetencer på alle fagområder - til trainees og studentermedarbejdere. Vi kan give unge medarbejdere studierelevant arbejde, så tilknytningen til arbejdsmarkedet har en positiv indflydelse på deres studie. Når det er muligt, fastansætter vi gerne studentermedarbejdere efter endt studie.

Vi gør en dyd ud af at introducere nye medarbejdere ordentligt til DLR, så de kender DLRs forretning, strategiske målsætninger og kulturen. Vi holder løbende introdage for nye medarbejdere, hvor de nye kolleger møder et bredt udsnit af ledere og specialister fra DLR og får et indblik i bredden af fagområder i organisationen. I 2021 har vi afholdt tre introdage for nye medarbejdere i DLR, og planlægger en seance igen i starten af 2022.

Kompetenceudvikling

Der har i DLR altid været fokus på, at medarbejderne har gode muligheder for løbende at opbygge og styrke deres viden og kompetencer. I 2021 har vi gennemført udviklingssamtaler via en ny struktur for samtalerne, og erfaringerne herfra er gode. Strukturen giver en anden dybde i samtalerne.

I DLR defineres kompetenceudvikling som "udvikling og opkvalificering af ny viden og færdigheder hos den enkelte, i teamet, inden for en bestemt faglig del af forretningen eller for hele DLR". Det kan både være faglige, sociale og personlige færdigheder, der medvirker til at løfte kompetenceniveauet hos medarbejderne og dermed også DLRs forretning og organisation.

Alle medarbejdere i organisationen gennemfører en række obligatoriske uddannelser, eksempelvis awareness omkring GDPR, cyber-risiko og bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering.

Kompetenceudvikling kan foregå på mange måder og kan være alt fra sidemandsoplæring, interne- og eksterne kurser samt e-learning til at få nye opgaver eller større ansvar i det daglige. DLR har i samarbejde med Finanssektorens uddannelsescenter udviklet e-learning kurset "Samspillet med DLR Kredit", der er målrettet rådgivere og servicemedarbejdere i aktionærpengeinstitutterne. Kurset anvendes også til introduktion af DLRs nye medarbejdere til forretningsmodellen og samarbejdet med låneformidlerne.

Fokus på ledelse

I takt med, at organisationen og afdelingerne er vokset, har vi etableret flere teams lokalt og udnævnt en række nye teamledere. Vi har fortsat fokus på at understøtte en organisationskultur, der er kendetegnet ved en flad ledelsesstruktur og et stærkt samarbejde mellem organisationens mange aktører med vidt forskellige ansvar og opgaver.

Ledergruppen i DLR samles en gang årligt til et lederseminar, hvor aktuelle temaer i relation til ledelse, organisation og medarbejdere drøftes. Lederseminaret for 2021 blev som følge af corona udskudt til foråret 2022, hvor der vil være et særligt fokus på DLRs strategiske retning og de ledelsesmæssige fokuspunkter og erfaringer med øget hjemmearbejde.

Corona og nye arbejdsvilkår

Corona-pandemien har ændret den måde, vi arbejder på i DLR. Som i så mange andre virksomheder i samfundet har lockdown og udbredt corona-smitte betydet, at en stor del af medarbejderne i lange perioder har arbejdet mere hjemmefra.

Hen over året har DLR fulgt de anbefalinger, myndighederne har fremsat, med respekt for den enkelte medarbejder og forretningsområdet. Vi har haft fokus på, at ledelse på distancen kræver en anden tilgang, og at det fortsat er vigtigt, at medarbejderne trives og føler sig trygge.

I 2021 har vi gennemført en mini-APV for at understøtte arbejdet med det fysiske og psykiske arbejdsmiljø. Knap 75 pct. af medarbejderne deltog i undersøgelsen, der viste, at der var tilfredshed med håndteringen af corona, og at medarbejderne følte sig trygge ved at komme på arbejdspladsen. Mange var også glade for at arbejde hjemme, og knap 64 pct. ville gerne benytte sig af muligheden for at arbejde mere hjemme fremadrettet.

Da Danmark genåbnede i foråret 2021, indførte DLR derfor mulighed for, at medarbejdere foreløbig kan arbejde hjemmefra en dag om ugen. For DLR er det vigtigt at have fokus på sammenhængskraften i organisationen. Vi er ikke i tvivl om, at den enkelte arbejder effektivt hjemmefra, og at muligheden for hjemmearbejde hjælper medarbejdere til en mere balanceret hverdag. Som organisation er det dog også vigtigt, at vi får opbygget og vedligeholdt de sociale relationer. Det understøtter både den enkelte og organisationen, at vi mødes fysisk på arbejdspladsen. Vi har derfor fokus på både sammenhængskraften i DLR og på at finde den rigtige balance for fleksibiliteten i hverdagen for medarbejderne.

Medarbejdervilkår

Veldefinerede arbejdstagerrettigheder

DLRs medarbejdere er omfattet af Finanssektorens Standardoverenskomst (STOK), hvilket betyder, at mange medarbejderrelaterede ansættelsesforhold er forhandlet på plads mellem Finanssektorens Arbejdsgiverforening og Finansforbundet. Overenskomsten omfatter arbejdstid, lønforhold, pensionsbidrag, sygesikring, ferieforhold, uddannelse og kompetenceudvikling, samt diverse sociale bestemmelser herunder barselsorlov, sygdom og orlov til pasning af alvorligt syge børn og nære pårørende.

I DLR suppleres overenskomsten med egne retningslinjer i en medarbejderhåndbog. Her er det muligt at finde oplysninger om DLRs retningslinjer for hjemmearbejde, pensions- og forsikringsforhold samt muligheder for hjælp af sundhedsmæssig karakter. Blandt de øvrige tilbud, der er tilgængelige for medarbejderne, kan nævnes økonomisk hjælp til skærmbriller, omklædningsfaciliteter i DLR og parkeringsforhold.

DLR respekterer medarbejdernes rettighed til at organisere sig, og arbejder i dagligdagen tæt sammen med tillids- og arbejdsmiljørepræsentanter i Samarbejds- og Arbejdsmiljøudvalget. DLR arbejder systematisk på at opretholde et sikkert og sundt arbejdsmiljø og at udvikle medarbejderes bevidsthed om deres egen og deres kollegers sikkerhed. DLR havde ingen rapporterede arbejdsulykker i 2021.

Krænkende adfærd

DLR har klart formulerede retningslinjer for forebyggelse og håndtering af krænkende adfærd. DLR accepterer på ingen måde nogen former for krænkende adfærd i form af mobning, chikane, seksuel chikane, vold, trusler om vold og diskrimination, hverken rettet mod medarbejdere, ledere eller gæster. Krænkende adfærd er helt uacceptabelt, anset i hvilken form og på hvilken måde den udøves.

DLR overvåger løbende krænkende adfærd. Oplever medarbejdere krænkende adfærd, kan dette indberettes til nærmeste leder, tillids- og arbejdsmiljørepræsentanter, HR eller via DLRs whistleblowerordning. DLR har i 2021 ikke haft nogen indberetninger om krænkende adfærd.

Menneskerettigheder

Alle samarbejdsrelationer i DLR bygger på et ligeværdigt, respektfuldt og ordentligt forhold blandt ledere og medarbejdere på alle niveauer.

DLR bestræber sig på at overholde menneskerettighederne og at behandle vores medarbejdere med værdighed og respekt. Vi støtter og respekterer beskyttelsen af internationalt proklamerede menneskerettigheder som beskrevet i FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder og i ILO's erklæringer og anbefalinger. I 2022 vil DLR formulere en særskilt politik for menneskerettigheder. DLR har i 2021 ikke haft nogen indberetninger eller andre indikationer på overskridelse af menneskerettigheder.

Det sociale liv i DLR

Et godt arbejdsmiljø handler også om, at vi gerne vil være sociale sammen. Kantinen er i DLR et populært åndehul for DLRs medarbejdere midt på dagen. Kantinen drives i samarbejde med Meyers Kantinedrift – et samarbejde der er godt og langvarigt. Meyers Kantine har skrappe krav til økologi, bæredygtighed, dyrevelfærd og madspild. Der er fokus på at vælge råvarer, der er årstidsbestemte og kommer fra nærmiljøet.

Udover frokosten, hvor der socialiseres på tværs af huset, holder DLR under normale omstændigheder også fredagsbarer, sommerfester, julefrokoster og lokale afdelingsarrangementer. Coronapandemien har gjort, at det i 2021 har været sværere at mødes på tværs – og det er savnet.

Mangfoldighed og det underrepræsenterede køn

Bestyrelsen har fastlagt en politik og måltal for det underrepræsenterede køn i det øverste ledelsesorgan. DLRs bestyrelse består, ud over de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, af direktionsmedlemmer i lokale og landsdækkende pengeinstitutter i Danmark, og kønssammensætningen afspejler derfor sammensætningen i aktionærpengeinstitutternes ledelse.

DLRs bestyrelse består af ni medlemmer. De seks er valgt på DLRs generalforsamling, mens de øvrige tre er medarbejderrepræsentanter. Ved udgangen af 2021 var der otte mandlige og et kvindeligt medlem, hvilket svarer til, at mænd udgør 89 pct. af medlemmerne og kvinder 11 pct.

Det er DLRs målsætning, at 25 pct. af medlemmerne af bestyrelsen på kort sigt skal bestå af kvinder. DLR opfylder således aktuelt ikke sin målsætning, og det er målsætningen, at 25 pct. af bestyrelsen skal bestå af kvinder efter generalforsamlingen i 2022.

Når man tager den traditionelle sammensætning af DLRs bestyrelse i betragtning, er der tale om et ambitiøst mål. Dette skal ses i forhold til, at de generalforsamlingsvalgte medlemmer af DLRs bestyrelse i vid udstrækning er direktionsmedlemmer i aktionærpengeinstitutterne, hvor der historisk har været en overrepræsentation af mænd. Dette forhold er årsagen til, at DLR ikke har opfyldt målet i 2021.

DLRs nomineringsudvalg lægger i vurderingen af mulige kandidater til bestyrelsen vægt på, at de kandidater, der foreslås som medlemmer til DLRs bestyrelse, til enhver tid er de bedst egnede kandidater uanset køn, etnicitet, religiøse tilhørsforhold mv. Hvis det vurderes, at to kandidater er kvalifikationsmæssigt ligestillet, foreslås den kandidat, der repræsenterer det underrepræsenterede køn i bestyrelsen, som medlem.

DLRs bestyrelse og nomineringsudvalget har vedtaget en mangfoldighedspolitik, der skal medvirke til en bredere sammensætning af DLRs bestyrelse. Særligt højt vægtes behovet for mangfoldighed i relation til bl.a. forskelle i faglighed, erhvervs erfaringer, køn og alder. DLRs nomineringsudvalg har i deres vurdering af bestyrelsens kvalifikationer konstateret, at der aktuelt er en tilstrækkelig mangfoldighed i DLRs bestyrelse. Overvejelserne omkring mangfoldighed inddrages løbende i forbindelse med nominering af fremtidige bestyrelseskandidater i DLR.

DLRs nomineringsudvalg og bestyrelse har også fastlagt en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på DLRs øvrige ledelsesniveauer. Ved øvrige ledelsesniveauer forstås ledende

stillinger ud over bestyrelsen. DLR ønsker konkret at øge andelen af det underrepræsenterede køn på de øvrige ledelsesniveauer. Der er på den baggrund fastlagt politik og mål for det underrepræsenterede køn på de øvrige ledelsesniveauer. Forøgelsen skal ske under iagttagelse af, at DLR til enhver tid vil ansætte den bedst kvalificerede og for virksomheden bedst egnede kandidat. DLR overvejer herudover løbende en række initiativer, der både internt og i forbindelse med rekrutteringsprocessen skal øge andelen af det underrepræsenterede køn på sigt.

Direktionen i DLR består af to personer. I forbindelse med en mandlig direktørs pensionering i 2019 tiltrådte en kvindelig direktør, så der nu er ligelig kønsfordeling i direktionen. Ud over direktionen er der aktuelt 30 ledere i DLR med fagligt og/eller personaleledelsesmæssigt ansvar. Heraf er otte kvinder. Hertil kommer ni projektledere, hvoraf fem er kvinder.

Kønsfordeling i DLR	2021	2020	2019
Alle ansatte i DLR			
Antal ansatte i alt ultimo året	240	226	216
Andel kvinder i pct.	35	40	40
Andel mænd i pct.	65	60	60
Direktionen			
Antal direktionsmedlemmer ultimo året	2	2	2
Andel kvinder i pct.	50	50	50
Andel mænd i pct.	50	50	50
Ledere med fagligt og/eller personalemæssigt ansvar			
Antal ledere ultimo året	30	29	27
Andel kvinder i pct.	27	21	19
Andel mænd i pct.	73	79	81
Projektledere			
Antal projektledere ultimo året	9	8	5
Andel kvinder i pct.	56	63	60
Andel mænd i pct.	44	37	40

Forretningsetik

Vi ser det som en del af vores samfundsansvar i DLR, at organisationen er klædt på til aktivt at sikre fortrolig behandling af persondata og at forebygge hvidvask, finansiering af terrorisme, korruption og skatteunddragelse. Vores forretningsmodel bygger på langvarige tillidsfulde kundeforhold, hvilket til enhver tid afspejler sig i vores lønpolitik og markedsføring af DLR.

Persondataforordningen

EU's Persondataforordning (GDPR) fastlægger reglerne for beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger. I DLR arbejder vi hele tiden med at sikre, at personoplysninger bliver behandlet bedst muligt og i overensstemmelse med de gældende regler. Det er vigtigt for DLR, at vores kunder og medarbejdere stoler på, at deres personoplysninger bliver behandlet på en sikker og forsvarlig måde med stort fokus på fortrolighed.

DLRs politik på området fastlægger de overordnede rammer og principper for, hvordan DLR behandler persondata, herunder indsamler og opbevarer disse, så de registrerede personer til enhver tid er sikret et højt beskyttelsesniveau.

Politikken danner desuden afsæt for udarbejdede forretningsgange, der sammen med intern undervisning er fundamentet for, at alle medarbejdere medvirker til at sikre, at de grundlæggende principper for god databehandlerskik efterleves i DLR. Herudover arbejder vi løbende med at gennemgå både IT- og fysiske processer for at sikre et højt beskyttelsesniveau.

Som led i opfyldelsen af persondataforordningen har DLR udpeget en DPO (Data Protection Officer). DPO'ens rolle er blandt andet at underrette og rådgive organisationen og de ansatte om databeskyttelse for at sikre, at der løbende er fokus på at opretholde en høj grad af sikkerhed. Fejl kan ikke altid undgås, og det er DPO'en, som skal underrettes, hvis de ansatte oplever eller har mistanke om, at der kan være sket brud på persondatasikkerheden.

Nyansatte medarbejdere i DLR får introduktionsundervisning i håndtering af persondata, og derudover gennemgår alle medarbejdere løbende undervisning i korrekt håndtering af persondata.

Dataetik

DLR har vedtaget en politik for dataetik. Denne politik indeholder rammen for DLRs dataetiske principper og dataetiske adfærd og findes på dlr.dk.

I DLR anvender vi data og arbejder med dataetiske overvejelser på følgende måde:

DLRs anvendelse af kundedata

I DLR indsamler og opbevarer vi store mængder af data, herunder personoplysninger. Derfor er vi i DLR også bevidste om vores betydelige dataansvar, samt at der er tillid til, at vores anvendelse af data sker på en ansvarlig måde.

For DLR er det væsentligt, at DLRs kunder, medarbejdere og omverden har stor tillid til DLRs evne til at opbevare deres data. En af de værdier, som indgår i DLRs værdigrundlag, er værdien "ordentlighed". Derfor ligger det for DLR i naturlig forlængelse heraf, at DLR har respekt for kundernes og medarbejdernes privatliv, og DLR værner om retten til beskyttelse af privatlivets fred.

Åbenhed og gennemsigtighed i DLRs brug af kundedata

Der skal være åbenhed og gennemsigtighed i DLRs dataopbevaring over for den enkelte kunde for at sikre kundens integritet. DLRs kunder skal således til enhver tid kunne få at vide, hvilke person-data DLR opbevarer om dem, hvordan de opbevares, og hvad de bruges til.

For at kunne sikre kundernes indsigt i de data, vi opbevarer om dem, arbejder DLR vedvarende med, at data behandles så struktureret som muligt, så vi altid ved, hvilke data vi opbevarer om den enkelte kunde.

Tilvejebringelse af data

DLR indsamler og opbevarer kun data, som er nødvendige, og som DLR lovligt kan behandle. Det skal altid sikres, at indsamlingen af data, der er personhenførbare, sker på et lovligt grundlag, som blandt andet kan være i henhold til lovgivningen eller på baggrund af aftale med eller samtykke fra kunden.

DLRs fokus på omverdenen

DLR har, foruden vores kunderelationer, en bred berøringsflade i omverdenen. Derfor er vi i DLR bevidste om, at vi også har et bredere ansvar, når det kommer til etisk korrekt databehandling.

Blandt andet samarbejder vi med myndighederne og lever op til vores forpligtigelser om at stille data til rådighed, når DLR anmodes herom. Vi samarbejder også med myndighederne i forhold til hvidvask og anden kriminalitet, hvor vi indberetter relevante oplysninger.

Tredjeparters databehandling

I DLRs samarbejde med tredjeparter, f.eks. DLRs låneformidlende pengeinstitutter, sikrer vi, at der i lige så høj grad værnes om kundernes data, som vi selv gør.

DLR indgår databehandleraftaler med relevante tredjeparter og kontrollerer, at tredjeparterne overholder DLRs krav til dem, herunder politik for dataetik.

Efterlevelse i DLR og træning af medarbejderes kompetencer

DLRs politik for dataetik forpligter alle ledere og medarbejdere i DLR. Her har ledere et særligt ansvar og skal gå forrest som et godt eksempel samt sikre, at alle medarbejdere i DLR kender til denne politik og efterlever den.

DLR prioriterer således, at medarbejdere er velinformerede om dataetik, datasikkerhed og korrekt omgang med persondata, blandt andet gennem awareness-kampagner og uddannelse med passende intervaller.

Hvidvask og terrorfinansiering

Bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering er en vigtig samfundsopgave, som DLR har stor fokus på. Det er DLRs opgave – med udgangspunkt i kendskabet til vores kunder – at identificere og underrette om mistænkelige forhold til Enhed for Særlig Kriminalitet.

DLRs arbejde med hvidvask tager afsæt i en risikovurdering, som tager udgangspunkt i DLRs forretningsmodel. På baggrunden af risikovurderingen fastsætter vi risikoen for, at DLR eller DLRs kunder bliver misbrugt til hvidvask eller terrorfinansiering. Risikovurderingen giver mulighed for prioritering af indsatsen og fastlæggelse af de relevante politikker, systemer og forretningsgange.

Et væsentligt element i bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering er at sikre, at DLRs medarbejdere er fortrolige med reglerne og lever op til den opmærksomhedspligt, som reglerne foreskriver. Derfor gennemfører DLR løbende undervisning for de af DLRs medarbejdere, som har kunde-kontakt eller behandler oplysninger om kunder mv. i forbindelse med DLRs udlånsaktivitet.

DLR har som realkreditinstitut, modsat et pengeinstitut, ikke kundekonti, hvor der kan foretages ind- og udbetalinger. DLRs forretningsmodel indebærer, at DLR udbetaler provenuet fra et realkreditlån til en kunde, og kunden skal herefter tilbagebetale lånet over en årrække. DLR overvåger, om der, i forbindelse med tilbagebetalingen, sker noget usædvanligt.

DLR fik i februar 2021 et påbud af Finanstilsynet, som knyttede sig til løbende ajourføring af kundekendskabsoplysninger. DLR har i september måned 2021 opfyldt Finanstilsynets påbud.

DLR går ind for gennemsigtighed, og vi har oprettet en undersideside på dlr.dk (<https://dlr.dk/wp-content/uploads/2022/03/24-Politik-for-forebyggelse-af-hvidvask-og-finansiering-af-terrorisme-for-DLR-Kredit-okt21.pdf>), hvor vi beskriver, hvordan DLR bekæmper hvidvask og terrorfinansiering. Her findes også link til "DLRs politik for forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme".

Anti-bestikkelse og anti-korruption

DLR definerer korruption som misbrug af betroet magt for egen vindings skyld, og bestikkelse defineres som at give en anden person penge eller naturalier for at få en uberettiget fordel.

DLRs medarbejdere kan under udførelsen af deres arbejde blive udsat for forsøg på enten bestikkelse eller korruption. I DLR accepterer vi ingen former for bestikkelse eller korruption eller anden upassende forretningspraksis. DLR forventer, at alle medarbejdere i DLR lever op til dette.

DLR har vedtaget en anti-bestikkelses- og anti-korrupsionspolitik, der konkret beskriver og vejleder om, hvilken adfærd DLRs medarbejdere skal udvise, hvis der i forbindelse med arbejdet i DLR opstår en situation, hvor medarbejderen kommer i kontakt med bestikkelse eller korruption.

Whistleblowerordning

DLR lægger stor vægt på at drive sin forretning på en ordentlig og redelig måde, som alle kan have fuld tillid til. I DLR lægger vi endvidere stor vægt på, at arbejdsmiljøet har fokus på at fremme trivsel og åbenhed, og vi har derfor retningslinjer for forebyggelse og håndtering af krænkende adfærd. Vi understøtter, at medarbejdere trygt skal kunne gå til deres nærmeste leder med bekymringer af enhver art.

For at støtte op om DLRs værdier har vi gennem mange år haft en whistleblowerordning, hvor DLRs medarbejdere har kunnet rapportere om overtrædelse af den finansielle regulering eller mistanke herom. Muligheden for at kunne indberette til whistleblowerordningen er dermed et supplement til den direkte og daglige kommunikation, der sker i DLR.

I 2021 er whistleblowerordningen væsentligt udbygget, så der, udover mistanke om overtrædelse af den finansielle regulering, kan indberettes til whistleblowerordningen om forhold, hvis en medarbejder oplever krænkende adfærd. Desuden kan der ske indberetning i tilfælde af mistanke om, at der sker overtrædelse af øvrig regulering og standarder, som DLR er omfattet af, som for eksempel reglerne om persondata, hvidvask og terrorfinansiering.

Indberetning, der kan foretages anonymt, sker til en ekstern portal og bliver undersøgt og behandlet med den fornødne hurtighed af en udpeget upartisk person. Det er sikret, at der vil blive givet feedback til indberetteren om sagens behandling, og en whistleblower vil være beskyttet af reglerne i whistleblowerloven og vil dermed ikke kunne udsættes for represalier, hvis indberetningen er sket inden for reglerne.

Ingen medarbejdere har i 2021 foretaget indberetning til DLRs whistleblowerordning.

Lønpolitik forbyder kvantitative lønelementer

DLR har ingen salgsfunktion og tilbyder i henhold til vores lønpolitik ikke ledere og medarbejdere variable lønelementer, der afhænger af salgsmål, vækstsmål og andre kvantitative eller kvalitative målsætninger. Lønpolitikken er således med til at understøtte en sund og effektiv risikostyring, som ikke tilskynder til overdreven risikotagning.

DLRs lønpolitik er formuleret i overensstemmelse med DLRs forretningsstrategi og -model, målsætninger, værdier og langsigtede interesser.

Markedsføring

DLR har historisk kun i beskedent omfang foretaget aktiviteter til markedsføring af DLR. Markedsføringen har i en årrække været begrænset til annoncering i landbrugsmedier – primært lokale/regionale landbrugsmedier, hvor formålet har været at gøre landbrugskunder opmærksom på, hvilke vurderingssagkyndige DLR har i det lokale/regionale område, som landbrugsmediet dækker.

DLR har privatkunder i Grønland og på Færøerne. I Danmark finansierer vi bolig- og fritidslandbrug. DLR har hidtil ikke gennemført markedsføringsaktiviteter målrettet privatkunder.

Vi har altid – og vil også i fremtiden lægge stor vægt på at markedsføre os med afsæt i vores værdigrundlag. Vi har ingen interesse i at finansiere andre formål end fornuftige langsigtede investeringer i samfundet for vores kunder, som vi sætter en ære i at have en langvarig tillidsfuld relation til.

Klager

Hvis man som kunde ikke er tilfreds med DLRs behandling af lånesagen, kan man indgive klage til DLR. På dlr.dk giver vi vejledning om, hvordan man kan klage. Alle modtagne klager behandles af DLRs klageansvarlige i Jura og Regulering og forelægges DLRs direktion. Klager rapporteres årligt til DLRs bestyrelse.

Hvis en privatkunde, som ikke agerer på vegne af en virksomhed, fortsat er utilfreds, er der mulighed for at klage til Realkreditankencævnet.

Kunder bosat i EU har mulighed for at benytte EU-Kommissionens online-platform til at fremføre en klage over DLRs behandling af deres lånesag.

ESG-nøgletal og -rating

ESG-nøgletal	Enhed	2021	2020	2019	2018	2017
Miljødata						
Elforbrug	KWH	545.121	569.808	582.070	592.581	593.564
Elforbrug pr. medarbejder*	KWH	2.370	2.713	3.016	3.169	3.431
Fjernvarmeforbrug	KWH	554.610	518.000	429.630	681.800	709.100
Fjernvarmeforbrug pr. medarbejder	KWH	2.411	2.467	2.226	3.646	4.099
CO ₂ e-forbrug opgjort som scope 1 og 2	ton	287	293	289	320	323
CO ₂ e-forbrug pr. medarbejder	ton	1,25	1,39	1,50	1,71	1,87
Vandforbrug**	m ³	798	826	912	896	840
Vandforbrug pr. medarbejder*	m ³	3,5	3,9	4,7	4,8	4,9
Sociale data						
Fastansatte ultimo året	antal	223	213	196	-	-
- heraf deltidsansatte	antal	14	15	17	-	-
Timelønnede	antal	17	13	20	-	-
Ansatte ultimo året	antal	240	226	216	-	-
Landbrugsvurderings-sagkyndige	antal	23	26	26	-	-
Tilgang	antal	46	33	46	-	-
Afgang	antal	30	24	18	-	-
Nyansatte af ansatte i alt	%	19	15	21	-	-
Gennemsnitsalder	år	48	48	49	-	-
Gennemsnitlige anciennitet	år	8,2	8,3	9,5	-	-
Andel kvinder	%	35	40	40	-	-
Andel mænd	%	65	60	60	-	-

ESG-nøgletal	Enhed	2021	2020	2019	2018	2017
Ledelsesdata						
Bestyrelsesmedlemmer ultimo året	antal	9	11	11	-	-
Andel kvinder i bestyrelsen	%	11	9	18	-	-
Direktører ultimo året	antal	2	2	2	-	-
Andel kvinder i direktionen	%	50	50	50	-	-
Ledere med fagligt og/eller personalemæssigt ansvar ultimo året	antal	30	29	27	-	-
Andel kvinder af ledere med fagligt og/eller personalemæssigt ansvar	%	27	21	19	-	-
Projektleidere ultimo året	antal	9	8	5	-	-
Andel kvinder af projektleidere	%	56	63	60	-	-

* Medarbejdere er opgjort som gennemsnitligt fuldtidsansatte over året, jf. årsregnskabet for det pågældende år.

** Vandforbrug opgøres pr. medio august. Vandforbruget for 2021 er således en opgørelse over forbruget medio august 2020 til medio august 2021.

ESG-rating

Selskabet Morgan Stanley Capital International (MSCI) har siden januar 2020 uopfordret tildelt DLR en ESG-rating. Da DLR første gang blev ratet af MSCI, fik DLR tildelt en rating på BBB (MSCI's rating-skala løber fra CCC til AAA). I september 2021 blev DLRs ESG-rating løftet til AA som følge af et styrket fokus på ESG-forhold og transparens omkring disse.

S&P Global Ratings (S&P) har ratet DLR siden 2012. S&P udstedte i januar 2022 en ESG-rating for DLR som supplement til S&P's kredit-rating af DLR som institut og af DLRs obligationer. DLR fik ratingen E-2, S-2 og G-2.

Rating-bureau	Score	Kommentar
MSCI	AA	MSCI har siden januar 2020 tildelt DLR en ESG-rating. Da DLR første gang blev ratet af MSCI, fik DLR tildelt en rating på 'BBB'. I september 2021 blev DLRs rating løftet til 'AA', som følge af et styrket fokus på ESG-forhold.
S&P	ESG-indicators: E-2, S-2, G-2	Ratingen betyder, at ESG-faktorer har en neutral betydning i S&P's kreditanalyse af DLR. E=miljø, S=sociale forhold og G=governance 1=positiv, 2=neutral, 3= moderat negativ, 4=negativ og 5=meget negativ

Verdensmål

Verdensmål	Delmål	
7. Bæredygtig energi 	7.1	Inden 2030 skal alle sikres adgang til pålidelig og moderne energiforsyning til en overkommelig pris
	7.2	Inden 2030 skal andelen af vedvarende energi i det globale energimix øges væsentligt
	7.3	Inden 2030 skal den globale hastighed for forbedring af energieffektiviteten fordobles
11. Bæredygtige byer og lokalsamfund 	11.3	Inden 2030 skal byudvikling gøres mere inkluderende og bæredygtig, og kapaciteten til en inddragende, integreret og bæredygtig boligplanlægning og forvaltning i alle lande skal styrkes
13. Klimaindsats 	13.2	Tiltag mod klimaforandringer skal integreres i nationale politikker, strategier og planlægning
15. Livet på land 	15.1	Inden 2020 skal der sikres bevarelse, genoprettelse og bæredygtig brug af økosystemer på land og i ferskvand og deres tjenesteydelser, specielt skove, vådområder, bjerge og tørrområder i henhold til forpligtigelser under internationale aftaler
	15.a	De finansielle ressourcer fra alle kilder til at beskytte og bruge biodiversitet og økosystemer bæredygtigt skal mobiliseres og øges betydeligt

Politikker

DLRs CSR-politik sætter de overordnede rammer og retningen for DLRs arbejde med CSR. Flere aspekter af arbejdet med CSR berøres også i særskilte politikker, som konkretiserer udmøntningen af specifikke indsatser, lige som nogle af områderne hvert år afrapporteres i flere rapporter og på dlr.dk.

Område	Politik	Rapportering
Ansvarlig långiver	Kreditpolitik	Risiko- og kapitalstyringsrapport
	Politik og retningslinjer for DLR Kredit vedr. kreditgivning samt direktionens bemyndigelsesgrænser	Udlånsrapport til bestyrelsen
	Politik og retningslinjer vedr. håndtering af risikoen for overdreven gearing i DLR Kredit	ICAAP
Klima og miljø	Indkøbspolitik	Rapport om samfundsansvar
Ansvarlig arbejdsgiver	Politik for mangfoldighed	Rapport om samfundsansvar
	Politik og mål for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på øvrige ledelsesniveauer	Årsrapport og Rapport om samfundsansvar
	Politik for det underrepræsenterede køn i det øverste ledelsesorgan	Årsrapport og Rapport om samfundsansvar
	Medarbejderhåndbog	Rapport om samfundsansvar
Forretningsetik	IT-sikkerhedspolitik	Risiko- og kapitalstyringsrapport
	Politik og retningslinjer vedrørende aflønning	Årsrapport
	Politik for forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme	Risiko- og kapitalstyringsrapport
	DLRs skattepolitik	Rapport om samfundsansvar
	Anti-bestikkelses- og anti-korruptionspolitik for DLR Kredit	Rapport om samfundsansvar
	Politik for dataetik i DLR Kredit	Risiko- og kapitalstyringsrapport
	Politik og retningslinjer for ikke-finansielle risici for DLR Kredit	Risikorapport til bestyrelsen

Område	Politik	Rapportering
	Politik og retningslinjer for sikring af tilstrækkelige medarbejderressourcer og for at undgå afhængighed af nøglemedarbejdere mv. for DLR Kredit	Risikorapport til bestyrelsen
	Privatlivspolitik	DPO-rapport
	Whistleblower-politik	Compliance-rapport

